

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра української мови

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Українська мова за професійним спрямуванням»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Образотворче мистецтво.

Освітня кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації.

Спеціальність: 023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.

Галузь знань: 02. Культура і мистецтво.

Затверджено на засіданні кафедри.

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Українська мова за професійним спрямуванням
Викладач (-і)	Бабій Ірина Орестівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-08
Е-mail викладача	iryna.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5775
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Програма вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни) «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає формування національномовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студіювання особливостей фахової мови.</p> <p>Предмет курсу: сучасна українська літературна мова професійної сфери.</p> <p>Предмет курсу: сучасна українська літературна мова професійної сфери. Вивчаючи курс, студенти набувають теоретичних знань про фахове спілкування, його етапи і роль у професійній діяльності, засвоюють термінологію майбутньої спеціальності, відомості про призначення і структуру документів, необхідних фахівцю відповідного профілю, формують стійкі комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні, навички послуговування вербальними і невербальними засобами обміну інформацією.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Формування комунікативної компетентності студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Під час вивчення ОК «Українська мова (за професійним спрямуванням)» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Образотворче мистецтво»:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 10. Навички особистісної взаємодії.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням.

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування).

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	2 год.
Практичні заняття	28 год.
Самостійна робота	60 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
Четвертий	023. Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація.	Другий	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Вступне заняття.	2	0	6
Тема 2. Писемне ділове мовлення.	0	4	6
Тема 3. Сучасна українська літературна мов.	0	2	6

Тема 4. Державна мова – мова професійного спілкування.	0	2	6
Тема 5. Українська мова – минуле, сучасне, майбутнє.	0	2	6
Тема 6. Суспільний характер мови.	0	2	6
Тема 7. Основи культури української мови.	0	4	6
Тема 8. Функціональні стилі української мови.	0	2	6
Тема 9. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні.	0	4	6
Тема 10. Українська термінологія у професійному спілкуванні.	0	4	6
Тема 11. Підсумкове заняття.	0	2	0
ЗАГ.:	2	28	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу узгоджена з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти в університеті. За вивчення дисципліни студенти отримують максимально 100 балів. Зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 40 балів: оцінки за відповіді на парах, різні поточні завдання, вправи тощо. Оцінка за пару – 5 балів. 2. 20 балів: прилюдний виступ на професійну тему. Критерії оцінювання: вибір теми (на професійну тематику); розповідь (а не читання з листочка); актуальність теми; зрозумілість матеріалу; глибина опрацювання; вміння відділити головне від другорядного; наявність наочності (презентація тощо); володіння матеріалом; зацікавлення слухачів – атмосфера в аудиторії; виникнення дискусії; контакт з аудиторією; кількість додаткових запитань і відповіді на них; дотримання регламенту; вміння зімпровізувати. 3. 20 балів: індивідуальне завдання (КСР): зробити інфографіку чи якесь інше унаочнення (коротку презентацію, інтелект-карту, плакат, діаграму тощо) на одну із тем, які ми вивчаємо впродовж семестру. Завдання здати до кінця семестру на окрему оцінку. Можна скористатися можливостями онлайн-платформи Canva або якимись іншими ресурсами. 4. 20 балів: підсумкове тестування за допомогою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ.
Вимоги до письмових робіт	Див. вище.
Практичні заняття	<p>Завдання на практичні заняття (як і всі інші завдання) оприлюднені на сторінці Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ:</p> <p>https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5775</p>

Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях, пропуски занять без поважних причин, оцінки, які отримав студент за усні та письмові відповіді, контроль самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік (підсумкове тестування за допомогою Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності ПНУ: https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/5775

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Бабій І. О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : курс лекцій. Івано-Франківськ : видавець Голіней О.М., 2023. 140 с.
2. Бабій І. О. Українська мова (за професійним спрямуванням) : практичний посібник для студентів художніх спеціальностей Навчально-наукового Інституту мистецтв. Івано-Франківськ : видавець Голіней О.М., 2019. 166 с.
3. Андреева Т. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. Київ, 2012. 253 с. URL : <http://bit.ly/2IR1oYO>
4. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції : мова та етика ділової комунікації : навчальний посібник. Вид. 2-ге, доп. та перероблене. Київ : АртЕк, 2002. 208 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk783019.pdf>
5. Васенко Л. А. Фахова українська мова. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 272 с. URL : <http://bit.ly/2IZfgAj>
6. Волкотруб Г. Й. Стилїстика ділової мови : навч. посібник. Міжрегіональна академія управління персоналом. Київ : МАУП, 2002. 208 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/351.pdf>

7. Глушик С. В., Дияк О. В., Шевчук С. В. Сучасні ділові папери : навч. посіб. 4-те вид., переробл. і допов. Київ : А.С.К., 2008. 400 с. URL : http://ito.vspu.net/ENK/2016-2017/%D0%9Aomp_dok_11/navch.mat/Liter
8. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 624 с. URL : <http://bit.ly/2kTBqnK>
9. Гуць М. В., Олійник І. Г., Юшук І. П. Українська мова у професійному спілкуванні : навч. посіб. Київ : Міжнародна агенція “2BeeZone”, 2004. 336 с. URL : <http://bit.ly/2IUsf5O2>
10. Етика ділового спілкування / за ред. Т. Б. Гриценко, Т. Д. Іщенко, Т. Ф. Мельничук. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 208 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/71.pdf>
11. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності : навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. Нац. акад. наук України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Вища школа, 2006. 431 с. URL : <http://bit.ly/2meFkb4>
12. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова. 3-тє вид., доповнене. Харків : Торсінг, 2003. 448 с. URL : <https://sites.google.com/site/ukrmovaprof/elektronna-biblioteka>
13. Кацавець Р. С. Ділова мова : сучасний вимір : підручник для вузів. Київ : ЦУЛ, 2008. 192 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/47.html>
14. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування : Навч. посібник. Суми : Університетська книга, 2001 . 207 с. URL : http://www.studmed.ru/kubrak-ov-etika-dlovogota-povsyakdenного-splkuvannya_5c978a913ae.html
15. Культура фахового мовлення : навчальний посібник / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги-XXI, 2006. 496 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk718399.pdf>
16. Максименко В. Ф. Мова професійного спілкування. Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2008. 512 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk758520.pdf>
17. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навчальний посібник. Київ : Академія, 2007. 360 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk710976.pdf>
18. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : навчальний посібник. Київ : Каравела, 2009. 352 с. URL : <https://studfiles.net/preview/5196027>
19. **Український правопис** / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні ; Ін-т української мови. Київ : Наук. думка, 2019. 288 с.
20. Шевчук С. В. Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. Київ : Алерта, 2019. 640 с. URL : <http://bit.ly/2lyMJ3q> Або: <https://sites.google.com/site/ukrmovaprof/elektronna-biblioteka>

Сайти зі словниками online:

1. «Лексикографічна система «Словники України»
2. портал української мови та культури <http://www.slovnyk.net>;
3. 20-томний словник онлайн <https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=1&page=0>
4. одинадцятитомний «Словник української мови»: : <http://www.inmo.org.ua/sum.html>
5. інформаційно-пошукова система «Український правопис», створена на базі останньої офіційно затвердженої версії українського правопису;
6. публічний електронний словник української мови: <http://ukrlit.org/slovnyk>;
7. **Symbaloo** – робочий стіл online;
8. орфографічний словник і не тільки: <http://www.slovnyk.ua>
9. **електронні словники, енциклопедії, інші довідники.**
10. український лінгвістичний портал: словники України on-line <http://www.ulif.org.ua>;
11. список безкоштовних онлайн-енциклопедій «Пан Бібліотекар»;
12. словники <http://www.slovník.com.ua>; <http://www.slovnyk.lutsk.ua>
13. вільна енциклопедія Вікіпедія <http://uk.wikipedia.org>;
14. українські словники on-line на сайті [rozum.org.ua](http://www.rozum.org.ua): <http://www.rozum.org.ua>;
15. українські словники на лінгвістичному порталі [mova.info](http://www.mova.info): <http://www.mova.info>;
16. українські словники на сайті Словопедія: <http://slovopedia.org.ua>

Викладач:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

Ірина БАБІЙ